

บทบาทและแนวทางปฏิบัติตนของนักศึกษาวิชาชีพครู*
ROLES AND PRACTICES OF TEACHING PROFESSIONAL TRAINING STUDENTS

สันติ กินทร์

Santi Kinnaree

สถานศึกษานครนนท์วิทยา 4 วัดบางแพรกเหนือ

Nakornnontwittaya 4 Watbangpraeknue School

Email: natee25399@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและแนวทางปฏิบัติตนของนักศึกษาวิชาชีพครู ตามหลักสูตรครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของการปฏิบัติตนเป็นนักศึกษาวิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งมีแนวคิดหลักอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ 1)ความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา 2)บทบาทของบุคคลต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษวิชาชีพครู 3)แนวทางในการปฏิบัติตนของนักศึกษาวิชาชีพครู

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ และนำมาเรียบเรียงพบว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ ของสถาบันการศึกษา และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีแนวทางในการปฏิบัติการณ์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่คล้ายคลึงกัน และมีความแตกต่างกันในบางกรณี โดยได้ยึดข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนของคุรุสภา และความเป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน หรือมหาวิทยาลัยนั้น ๆ โดยมุ่งเน้นในนักศึกษวิชาชีพครู เป็นครูที่สมบูรณ์แบบตามเจตคติที่ตั้งงามของสังคม โดยการทำความเข้าใจในภาคทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ไปปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ซึ่งนอกจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว นักศึกษวิชาชีพครูต้องได้รับภาระงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอีกด้วย การทำงานร่วมกับผู้อื่น วิธีการแก้ไขปัญหา รวมไปถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วยขัดเกลาให้นักศึกษวิชาชีพครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์แบบ

คำสำคัญ: บทบาทแนวทางการปฏิบัติตนในสถานศึกษา, แนวทางการตนปฏิบัติตนในสถานศึกษา, นักศึกษาวิชาชีพครู

ABSTRACT

This academic article The objective is to study the roles and conduct of teaching professional training students. according to the education curriculum or study science In order

* Received October 31, 2023; Revised August 13, 2024; Accepted August 31, 2024

to increase the potential of practicing as a teacher training student in an educational institution. which has 3 main concepts: 1) the importance of professional experience training for teachers in educational institutions 2) Roles of various people that are related to teaching professional training students 3) Guidelines for behavior of teaching professional training students

From researching documents, articles and compiling them, it was found that teaching professional experience training of students of the Faculty of Education or study science of educational institutions and various universities There are similar guidelines for teaching professional experience training. And there are differences in some cases. By adhering to the regulations Teachers Council regulations and the identity of the institution or that university Focusing on students practicing teaching professional experience. Be a perfect teacher according to the good attitude of society. By making use of the theoretical knowledge learned at the university. to actually practice in educational institutions In addition to teaching and learning in the classroom Teacher training students must receive other workloads. related to the development of students' potential as well Working with others How to solve the problem Including various processes That helps refine students' teaching professional experience to become perfect teachers.

Keywords; The role of conduct guidelines in educational institutions; Guidelines for conducting oneself in educational institutions; Teaching professional students

บทนำ

นักศึกษาวิชาชีพรู หรือ นักศึกษาฝึกสอน (อังกฤษ: student teacher หรือ practice teacher) เป็นนักศึกษาในวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือระดับบัณฑิตศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา เพื่อให้ผ่านคุณสมบัติในการสำเร็จการศึกษาด้านครุศาสตร์ หรือ ศึกษาศาสตร์ ในประเทศไทยนักศึกษาวิชาชีพรู จะได้รับการควบคุมดูแลโดยอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัย และครูพี่เลี้ยงที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษา นักศึกษาวิชาชีพรูจะต้องปฏิบัติหน้าที่คล้ายคลึงกับครูประจำการทั่วไป เช่น การจัดการเรียนการสอน การดูแลชั้นเรียน การวัดและประเมินผล หรือภาระงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษาอีกด้วย (ทองเชื้อ ศิริดา และศรารพันธ์ นฤมล, 2557)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพของการผลิตครู ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานหน้าที่ของครูได้เป็นอย่างดี การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ยังเป็นการศึกษาอีกรายวิชาหนึ่งของนักศึกษาครู โดยการนำเอาความรู้ภาคทฤษฎีไปทดลองใช้ในสภาพความเป็นจริงในสถานศึกษา นับว่าเป็นช่วงเวลาอันมีค่าที่นักศึกษาครูจะได้เก็บเกี่ยว

ประสบการณ์และพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู และได้เรียนรู้กระบวนการ วิธีการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนการปฏิบัติตนตามกฎหมาย หรือระเบียบของสถานศึกษาและระเบียบของราชการ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพและสมรรถภาพในการเป็นครูที่ดีในอนาคต (คู่มือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา, 2565)

ความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษานักศึกษาครู เป็นไปเพื่อเตรียมตัวเป็นครูที่สมบูรณ์แบบ นอกจากการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนแล้ว นักศึกษาครูยังต้องได้รับภาระงานอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาครูเกิดการบูรณาการองค์ความรู้ทั้งหมดในสาขาวิชา มาปรับใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เช่น การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การเลือกใช้และการผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติงานครูด้านต่าง ๆ เช่น ภาระงานของครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา งานธุรการชั้นเรียน งานบริการ งานแนะแนวและช่วยเหลือผู้เรียน งานกิจกรรมผู้เรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน รวมทั้งกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ให้มีเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และนำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวางแผนเพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะการวิจัยในชั้นเรียน การวิเคราะห์รายงานผลการปฏิบัติในด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ด้วยระบบการวิจัยหรือกระบวนการอื่น ๆ ที่เหมาะสม นำผลงานมานำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้และรายงานผลการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนต่อสถานศึกษา (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, 2565)

การผลิตครูเพื่อให้ได้ครูที่ดีมีคุณภาพ และมีวิถุญาณของความเป็นครูนั้น นอกจากความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้จากการเรียนในวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยแล้ว จำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในวิชาเฉพาะ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จะใช้สื่อและเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อเผยแพร่ให้กับสถานศึกษา รวมถึงการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสถานศึกษา ทั้งกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง อาจารย์ บุคลากรในสถานศึกษา กระบวนการดังกล่าวจะทำให้นักศึกษาครูเกิดความมั่นใจในการทำงาน อันจะนำไปสู่การเกิดความรักและความศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นก็เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาครูได้รับมวลประสบการณ์ ดังนี้

1. ได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับผู้เรียน
2. ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด
3. ได้เห็นปัญหาที่แท้จริงของสถานศึกษา และคิดค้นหาวิธีแก้ไขเฉพาะ
4. ได้ลงมือปฏิบัติจริงตามทฤษฎีที่ได้เรียนมา และรู้จักยืดหยุ่นบ้างในบางโอกาส โดยอาศัย

ปัญหาที่เกิดขึ้นและความจริงที่เกี่ยวกับนักเรียนเป็นรากฐาน

5. ได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมในฐานะที่เป็นครู

6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาวิชาชีพครู นักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่นในสถานศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

7. ได้เผยแพร่เกียรติคุณของมหาวิทยาลัย และของนักศึกษาวิชาชีพครูเอง โดยยึดมั่นในการทำความดีในด้านการปฏิบัติงาน
8. ดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ระเบียบข้าราชการครู และการนิเทศของมหาวิทยาลัย
9. ส่งเสริมความเจริญงอกงามส่วนบุคคลของตัวเอง (Personal Growth) เพราะในการช่วยให้ผู้อื่นเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกายและสติปัญญานั้น นักศึกษาวิชาชีพครูมีโอกาสได้เป็นอย่างมากด้วย
10. แสดงความเป็นผู้นำในชั้นเรียนที่ฝึกสอน โดยการทำหน้าที่เป็นครูของนักเรียน และในขณะเดียวกันก็ได้แสดงความเป็นกัลยาณมิตรในร่วมงานที่ดี โดยช่วยเหลือเพื่อนนักศึกษาวิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศ ฝ่ายสถานศึกษา
11. ได้ฝึกความเข้มแข็ง และความอ่อนน้อมในเรื่องบุคลิกภาพของตนเอง และเพื่อนนักศึกษาวิชาชีพครู ด้วยกัน
12. ได้ฝึกปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการเตรียมความพร้อม และรู้จักแบ่งเวลาการทำงานได้เหมาะสม

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และฝึกให้นักศึกษาวิชาชีพครูได้ประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้นักศึกษาครูได้มีอิสระในออกแบบการจัดบรรยากาศชั้นเรียน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนในรายวิชาที่ตนสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง และมีอิสระในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัย โดยการร่วมมือกับสถานศึกษาและผู้ปกครองของผู้เรียนในการพัฒนาและมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยกระบวนการวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย สะท้อนผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างชัดเจน จากการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำผลจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาไปประเมินสะท้อนกลับ (AAR) เป็นรายบุคคลและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันทสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

บุคลากรที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3.1 คณะกรรมการดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่นักศึกษาวิชาชีพครู โดยมีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อประสานงานกับนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำคู่มือ หรือเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาวิชาชีพครูในขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา
4. แนะนำระเบียบปฏิบัติงาน กฎ วินัย และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

5. พิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาที่เหมาะสมตามที่คุรุสภากำหนด
6. ควบคุม กำกับ ดูแล ความประพฤติของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษา
7. รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะของครูพี่เลี้ยง อาจารย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา
8. จัดการปฐมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษาที่จะออกไปปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษา

3.2 อาจารย์นิเทศ หมายถึง อาจารย์ในสาขาวิชาเอก หรือจากคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย ให้เป็นผู้ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา และจำเป็นต้องมีคุณสมบัติ 1. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท 2. มีทักษะการนิเทศ โดยมีประสบการณ์ในการนิเทศไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ มีประสบการณ์ในการสอน 3 ปี 3. มีคุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดี หรือมีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดอาจารย์นิเทศจะทำหน้าที่ประสานระหว่างครูพี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา และมหาวิทยาลัย โดยมีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน การดูแลชั้นเรียน การจัดห้องเรียน การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และภาระงานอื่น ๆ
2. สังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา และช่วยเหลือให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
3. แนะนำนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดหา การเลือกการทำ การใช้สื่อ และบวนการผลิตสื่อในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการถ่ายทอดความรู้ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนจนถึงวิทยาการต่าง ๆ
4. แนะนำการทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการทำบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้
5. วัตถุประสงค์และประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา
6. จัดปฐมนิเทศนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา เพื่อให้พร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษา
7. ให้คำแนะนำนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และงานด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา
8. รับทราบปัญหา ร่วมวางแผนกับทางสถานศึกษาฝึกสอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขและพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หรือหัวหน้าสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในสถานศึกษานั้น ๆ โดยมีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. แนะนำให้รู้จักบุคคล สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในสถานศึกษา มอบหมายภาระงานการสอน หรือภาระงานอื่น ๆ ที่เหมาะสมให้แก่ นักศึกษาวิชาชีพระหว่างสถานศึกษา

2. ให้ความคุ้มครอง ดูแล และการรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักศึกษาวิชาชีพรู
3. สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาวิชาชีพรู และให้คำแนะนำชี้แจงแก้ไขข้อบกพร่อง
4. วางแผนพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพรู
- 5) เป็นสื่อกลางส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีงาม ระหว่างนักศึกษาวิชาชีพรู ผู้เรียน ครูพี่เลี้ยง คณะครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน
6. รายงานผลและพฤติกรรมของนักศึกษาวิชาชีพรูให้อาจารย์นิเทศ ฝ่ายฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู หรือมหาวิทยาลัยต้นสังกัด เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นกับนักศึกษาวิชาชีพรู
7. จัดการประชุมชี้แจง แนะนำ อบรมระเบียบปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้แก่ นักศึกษา วิชาชีพรู

8. ให้ข้อเสนอแนะแก่มหาวิทยาลัย เพื่อปรับปรุงโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูให้ดีขึ้น

3.4 ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครู หรือ อาจารย์ที่ประจำชั้นประจำวิชา โดยที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีหน้าที่ดูแลนักศึกษาวิชาชีพรูในสถานศึกษาโดยตรง ต้องมีคุณสมบัติ 1. มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี 3. มีคุณลักษณะของความเป็นครู หรืออาจจะ คุณสมบัติอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. แนะนำ ให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวกนักศึกษาวิชาชีพรูกับผู้เรียน ให้มีความ เข้าใจลักษณะของผู้เรียน การปกครองชั้นเรียน การทำงานประจำชั้น และภาระงานต่าง ๆ
2. สาธิตวิธีการจัดการเรียนการสอนของตน ให้นักศึกษาวิชาชีพรูเป็นแนวทางก่อนให้ นักศึกษาวิชาชีพรูได้ทำการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (อย่างน้อย 1 สัปดาห์) ในกรณีนี้นักศึกษาวิชาชีพรู อาจจะใช้เป็นแนวทางและปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้คล้ายคลึง หรือดีกว่าครูพี่เลี้ยงก็ได้
3. ให้คำแนะนำการทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อและการทำสื่อการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาผู้เรียนรายกรณี และภาระงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
4. สังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาวิชาชีพรู ช่วยเหลือและแนะนำวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องตามหลักการ
5. ตรวจสอบบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรู พร้อมให้ข้อเสนอแนะวิธีการ บันทึกแผนการสอนล่วงหน้า เพื่อให้ นักศึกษาวิชาชีพรู ได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนทำการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป
6. ปรึกษาและร่วมวางแผนร่วมกับอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัย เพื่อแก้ไขและพัฒนา ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาวิชาชีพรู
7. วัดผลและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาวิชาชีพรู
8. เป็นตัวอย่างที่ดีงามให้แก่ นักศึกษาวิชาชีพรู

3.5 บุคลากรและเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุน การศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ให้ความช่วยเหลือและเป็นกัลยาณมิตรแก่นักศึกษาวิชาชีพรู
2. แนะนำและตักเตือนความประพฤตินักศึกษาวิชาชีพรู

3. ให้ความร่วมมือกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาวิชาชีพครู (งานฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร)

การปฏิบัติตนของนักศึกษาวิชาชีพครูในสถานศึกษา

การปฏิบัติการสอนของนักศึกษาวิชาชีพครูในสถานศึกษา เป็นการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ และความชำนาญการเป็นครูที่สมบูรณ์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ในจากภาระการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้ว นักศึกษาวิชาชีพครูอาจจะได้รับภาระงานอื่น ๆ ที่ทางสถานศึกษามอบให้ตามสมควร ซึ่งมีความจำเป็นต่อนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก เพราะนำมาซึ่งประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการประกอบอาชีพครูในอนาคต

อีกทั้งในฐานะของนักศึกษาวิชาชีพครู ต้องระลึกถึงจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นมาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้น โดยเป็นแบบแผนและแนวทางในการประพฤติตนที่ดีงาม ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงเป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู โดยข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังนี้

หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

(2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

(2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(3) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

(4) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

(5) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและ เสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ผู้ที่จะเป็นครูวิชาชีพ จำเป็นจะต้องเสริมสร้างและพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนโดยให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมไปถึงการวางตัวที่เหมาะสม และพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการเป็นครู และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและเป็นกัลยาณมิตรต่อเพื่อนร่วมงาน ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาวิชาชีพครู เพราะไม่อาจปฏิบัติงานได้โดยปราศจากการได้รับช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ เมื่อจะต้องอาศัยความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่ายในสถานศึกษา จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพครู ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษานั้น นักศึกษาวิชาชีพครู พึงปฏิบัติตนดังต่อไปนี้

1. รักษาชื่อเสียงเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย
2. การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย และสถานศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด
3. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และเอาใจใส่ต่อภาระงาน ที่มหาวิทยาลัยและสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ
4. การวางแผนและการปฏิบัติตนที่ตึงตามเป็นแบบอย่างของผู้เรียน
5. เตรียมความพร้อม ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่จะสอน เตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน และเหมาะสมกับผู้เรียน
6. เก็บเกี่ยวประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษาให้ได้มากที่สุด
7. ตรวจสอบและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

การปฏิบัติหน้าที่ของฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษา

การปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาวิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีภาระงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด และตามความเหมาะสมของการประกอบวิชาชีพครูให้นักศึกษาวิชาชีพครูได้ปฏิบัติในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษา นอกจากภาระงานดังกล่าวแล้ว นักศึกษาวิชาชีพครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษา อาจจะได้รับภาระงานอื่น ๆ ตามความเหมาะสมจากสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษาด้วยก็ได้ พอสรุปได้ ดังนี้

1. งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างสถานศึกษาตามมหาวิทยาลัยกำหนด

2. ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูประจำชั้น และงานธุรการชั้นเรียน
3. ทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาที่ต้องสอน โดยควรทำล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ก่อนที่จะใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ส่งให้ครูพี่เลี้ยงตรวจสอบก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
4. จัดทำสื่อการสอนสำหรับใช้กับวิชาที่ตนสอน โดยที่คำนึงถึงวัยความเหมาะสมของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา
5. จัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน หรือพัฒนาสถานศึกษาซึ่งเป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ อย่างน้อย 1 โครงการ โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา
6. จัดทำโครงการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน จำนวน 1 โครงการ
7. ประชุมนักศึกษาวิชาชีพครู พร้อมทั้งบันทึกการประชุมไว้ทุกครั้ง แล้วนำผลของการประชุมเสนอต่อครูพี่เลี้ยง โดยผ่านผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัยเพื่อทราบ
8. ทำบันทึกกิจกรรมประจำวัน โดยบันทึกภาระงานต่าง ๆ ที่ทำในแต่ละวันไว้อย่างละเอียด
9. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษาหรือชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
10. รับการนิเทศ ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนางานต่าง ๆ ตามคำแนะนำของผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ
11. เข้าร่วมประชุมสัมมนาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
12. เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้นักศึกษาวิชาชีพครูนำส่งผลงานต่าง ๆ ส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พร้อมรายงานตัวกลับมหาวิทยาลัย
13. ศึกษาทำความเข้าใจวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม วิธีการปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่สถานศึกษามอบให้ตามความเหมาะสม
14. ในกรณีที่นักศึกษาวิชาชีพครูมีปัญหาเกี่ยวกับครูพี่เลี้ยง หรืออาจารย์นิเทศในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาวิชาชีพครู ให้รายงานไปที่ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไข ซึ่งมีแนวปฏิบัติดังนี้
  - 14.1. กรณีที่พบปัญหากับครูพี่เลี้ยงหรือ สถานศึกษา
    1. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาร่วมกับอาจารย์นิเทศ
    2. ดำเนินการแก้ปัญหาร่วมกับสถานศึกษา
    3. ชี้แจงให้เกิดความเข้าใจร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
    4. นำเสนอสรุปข้อมูลต่อฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานต่อไป
  - 14.2. กรณีที่พบปัญหากับอาจารย์นิเทศ
    1. ขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

2. ดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกับคณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงให้เกิดความเข้าใจร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3. หากเป็นปัญหาระดับร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรจะต้องมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และดำเนินตามกระบวนการพิจารณาที่กำหนดไว้ต่อไป

15. ในกรณีที่อาจารย์จากมหาวิทยาลัยมานิเทศการสอน นักศึกษาวิชาชีพครู จะต้องส่งแผนการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์นิเทศตรวจก่อนที่ทำการจัดการเรียนการสอน และส่งแฟ้มสะสมผลงานสอนเพื่อประเมินผลงานที่ผ่านมา

16. ในกรณีที่อาจารย์จากมหาวิทยาลัยมานิเทศการสอน ให้นักศึกษาวิชาชีพครูจัดหาที่นั่งในห้องสอนหรือสนามให้อาจารย์นิเทศแล้วแต่ลักษณะวิชา และอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์นิเทศ

17. เมื่ออาจารย์นิเทศสังเกตการสอนจบแล้ว นักศึกษาจะต้องพบอาจารย์นิเทศเพื่อรับคำแนะนำ พร้อมทั้งให้อาจารย์บันทึกการนิเทศและแบบประเมินไว้ในแฟ้มสะสมผลงานการปฏิบัติการสอน

การปฏิบัติหน้าที่ครูด้านการสอนของนักศึกษาวิชาชีพครู

ด้านการเตรียมตัวก่อนสอน

1. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้องโดยยึดหลักสูตรของสถานศึกษา และตามแบบแผนที่สถานศึกษากำหนด

2. กำหนดความคิดรวบยอด

3. กำหนดจุดประสงค์ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความคิดรวบยอด

4. มีเนื้อหาที่ถูกต้องสอดคล้องกับความคิดรวบยอดและจุดประสงค์

5. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์และมีความน่าสนใจ

6. เลือกสื่อการเรียนได้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและมีความน่าสนใจ

7. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์

8. กำหนดเวลาสอนได้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอน

ด้านการปฏิบัติการสอน

1. การนำเข้าสู่บทเรียน

- สถานการณ์ที่พร้อมจะสอน

- เหมาะสมกับเวลา

- สัมพันธ์กับเนื้อหาและประสบการณ์เดิมของนักเรียน

- มีเทคนิคที่น่าสนใจ

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- เลือกวิธีสอนและกิจกรรมได้เหมาะสมกับจุดประสงค์

- จัดได้ตามลำดับขั้นและควบคุมให้ดำเนินไปด้วยดี

- นักเรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรม

- ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกัน

- ได้รับความสนใจและส่งเสริมให้นักเรียนอยากเรียนรู้

- มีวิธีการสรุปบทเรียนได้เหมาะสม

- มีการฝึกทักษะต่าง ๆ

3. การใช้สื่อ

- มีขนาดเหมาะสมและถูกต้อง
- เหมาะสมกับบทเรียน ผู้เรียนและสภาพห้องเรียน
- นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้าง ใช้ และเก็บรักษา
- ใช้ได้ถูกต้องตามขั้นตอน
- ใช้ได้อย่างคุ้มค่า

4. ความรอบรู้ในเนื้อหา

- การอธิบายหรือการเล่าเรื่อง
- การขยายความหรือยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย
- การตอบคำถามของนักเรียน
- การซักถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือร่วมอภิปราย
- การสรุปความคิดรวบยอด
- ความเชื่อมั่นในการตอบปัญหาได้ถูกต้อง

5. ทักษะการใช้ภาษาและท่าทาง

- การใช้ภาษาที่ชัดเจน ถูกต้องและเข้าใจง่าย
- มีลำดับขั้นในการสื่อสารตามลำดับก่อน-หลัง
- พูดได้ตรงประเด็น
- ใช้คำถามได้เหมาะสมและมีเทคนิคในการใช้คำถาม
- ใช้เสียงและสำเนียงเหมาะสม
- ใช้สีหน้าและท่าทางประกอบได้เหมาะสม
- ไหวพริบในการตอบคำถาม

6. ทักษะการเสริมแรง

- มีการให้กำลังใจแก่นักเรียนด้วยวาจาหรือท่าทาง
- ใช้วาจาและท่าทางได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นขยายคำตอบ
- มีการเน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งควรสนใจและความสำคัญของบทเรียน
- ใช้การเคลื่อนไหวและท่าทางอย่างมีจุดหมาย

7. การควบคุมอารมณ์การเรียนการสอน

- วางแผนล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมการเรียน
- ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจูงใจนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม
- ให้ความสนใจต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง
- กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันคิด
- ปลุกฝังให้นักเรียนอดทนในการรอผลการทดลอง
- ใช้วิธีแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง

8. การวัดและประเมินผล

- ตรงตามแผนที่วางไว้
- วิธีการเหมาะสม
- เครื่องมือเหมาะสม
- เวลาเหมาะสม
- เกณฑ์เหมาะสม

บทสรุป

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ การที่นักศึกษาวิชาชีพรู้ออกไปฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครู (ภาคปฏิบัติ) ในสถานศึกษาเพื่อร่วมพัฒนาวิชาชีพครู โดยใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเรียนรู้ฝึกฝน และทำความเข้าใจในภาระงานของครูวิชาชีพ จนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เป็นบ่อเกิดให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมที่จะไปประกอบอาชีพครูต่อไปในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการเรียนรู้ภาระงานอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ตามได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน การสร้างคุณธรรมและจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพในเกิดขึ้นในตนเอง การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีความสุขและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีเป้าหมายเพื่อให้ นักศึกษาวิชาชีพรู้ออกไปนำความรู้ความเข้าใจจากทฤษฎีที่ได้รับจากการเรียนในมหาวิทยาลัย ไปใช้ในการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา นักศึกษาวิชาชีพรู้ออกไปตรวจสอบความสามารถ บุคลิกภาพ และทัศนคติของความเป็นครูของตนเอง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนออกไปประกอบอาชีพจริง ตลอดทั้งยังต้องการให้นักศึกษาครูที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้รู้จักการ กระบวนการวิธีแก้ปัญหา การเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกับคนอื่น มีมนุษยสัมพันธ์เป็นกัลยาณมิตรที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน กระทำตนเป็นภวชนะว่าง ที่สามารถรองรับความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาสังเกตการสอน การเป็นผู้ช่วยครู การทดลองสอน การฝึกสอน ซึ่งดำเนินการควบคู่กันไประหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติต่อเนื่องกันไป ตั้งแต่ปีแรกจนกระทั่งปีสุดท้ายของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ โดยเน้นให้นักศึกษาวิชาชีพรู้ออกไปเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์จากสถานการณ์จริง ซึ่งแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละสถาบันยึดระเบียบของคุรุสภา และมีความแตกต่างเป็นไปตามอัตลักษณ์ของสถาบัน ดังนั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่สามารถทำได้เพียงแค่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่การฝึกความเป็นครูและการเรียนรู้ที่จะเป็นครูนั้น ต้องทำในทุก ๆ ครั้งที่มีโอกาส เพราะการเป็นครูเป็นได้ยากต้องเรียนรู้และปรับกระบวนการวิธีการสอนให้เข้ากับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา นักศึกษาวิชาชีพรู้ออกไปใช้ทั้งศาสตร์ (ความรู้) และศิลป์ (วิธีการสอน) ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา นับว่าเป็นการเรียนรู้จุดเริ่มต้นในการเป็นครูที่ดี และเป็นกำลังในการพัฒนาประชาชนในประเทศให้สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและสติปัญญา.

บรรณานุกรม

- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2523). *คู่มือนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2565). *คู่มือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา*. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. (2555). *คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ : การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- คณะครุศาสตร์. (2562). *คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตร 4 ปี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. (2565). *งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ทองเชื้อ ศิรดา และศราภพพันธุ์ นฤมล. (2557) ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์*, 51(2), 23-31.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2555). *คู่มือนิสิตการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์